

KOMUNIKACIJSKA STRATEGIJA ZA INFORMIRANJE HRVATSKE JAVNOSTI O PRIBLIŽAVANJU REPUBLIKE
HRVATSKE EUROPSKIM INTEGRACIJAMA

COMMUNICATION STRATEGY AIMED AT INFORMING THE CROATIAN PUBLIC ABOUT
THE EUROPEAN INTEGRATION PROCESS OF THE REPUBLIC OF CROATIA

Izdavač / Publisher:

Republika Hrvatska
Ministarstvo za europske integracije

Republic of Croatia
Ministry for European Integration

Prijevod na engleski jezik / English Translation by:

mr. Ida Mahečić
Koraljka Sansović

Konzultanti / Consultants:

Patrick Brooks
Ann Walsh

Urednica / Editor:

mr. sc. Marija Pejčinović Burić

Naklada / Print Run:

1000 primjeraka / copies

Tisak / Press:

Multigraf

Zagreb, travanj 2002.

CIP - Katalogizacija u publikaciji

Nacionalna i sveučilišna knjižnica - Zagreb

UDK 327.39(497.5:4-67 EU)

KOMUNIKACIJSKA strategija za informiranje hrvatske javnosti o približavanju Republike Hrvatske europskim integracijama = Communication strategy aimed at informing the Croatian Public about the European integration process of the Republic of Croatia / <urednica Marija Pejčinović Burić ; prijevod na engleski Ida Mahečić... et al.>. - Zagreb : Ministarstvo za europske integracije, 2002.

Tekst na hrv. i engl. jeziku.

ISBN 953-7010-07-4

I. Europske integracije -- Hrvatska -- Pridruživanje II. Europske integracije -- Proširivanje -- Transparentnost III. Hrvatska -- Europske integracije -- Pridruživanje

420506089

**Komunikacijska strategija za informiranje
hrvatske javnosti o približavanju Republike
Hrvatske europskim integracijama**

Sadržaj

1	Uvod	9
2	Komunikacijska strategija	13
2.1	Organizacija informativnih aktivnosti	14
2.1.1	Istraživanje potreba za informacijama i istraživanje učinkovitosti kanala za njihovo prenošenje	14
2.1.2	Stvaranje i oblikovanje prikladnih radnih sredstava i postupaka	15
2.1.3	Širenje općih informacija i komunikacija sa ciljnim skupinama	16
2.1.4	Praćenje i procjenjivanje napretka u postizanju ciljeva Strategije, kao i specifičnih zadataka koji proizlaze iz nje	16
3	Provedba komunikacijske strategije	19
3.1	Dijalog sa ciljnim skupinama	19
3.1.1	Opća javnost	20
3.1.1.1	Obavješćavanje ruralnog stanovništva	21
3.1.1.2	Pokretanje i informiranje mladih	22
3.1.2	Ključne ciljne skupine	23
3.1.2.1	Donositelji odluka i tvorci politike	23
3.1.2.2	Pokretači i oblikovatelji javnoga mnijenja	23
3.1.2.2.1	Novinari i urednici	24
3.1.2.2.2	Uglednici iz javnog života	25
3.1.2.2.3	Pripadnici akademske zajednice	26
3.1.2.2.4	Političke stranke i političari	27
3.1.2.2.5	Nastavnici i profesori u osnovnim i srednjim školama	27
3.1.2.2.6	Zaposleni u Nacionalnoj i sveučilišnim knjižnicama, te u matičnim i stručnim knjižnicama	28
3.1.2.2.7	Poslovni ljudi i njihove udruge	29
3.1.2.2.8	Sindikalna vodstva	30
3.1.2.2.9	Predstavnici nevladinih organizacija	30

3.1.2.2.10	Vjerske zajednice	31
3.1.2.3	Neposredno uključeni u usklađivanje nacionalnog zakonodavstva s pravnim sustavom EU	31
3.1.2.3.1	Državni službenici i javni djelatnici	31
3.2	Nastup prema građanima, udrugama i strankama koje ne prihvaćaju proces europskih integracija	33
4	Provjera učinaka i prilagodba	37

1

Uvod

1 Uvod

Integracijskim procesima u Europi iz temelja se mijenja politička, ekonomska, socijalna i kulturna slika Staroga kontinenta. Njima se utiskuje dubok trag u biću svake zemlje koja u tom procesu sudjeluje, odražavajući se na njezin međunarodni položaj i unutarnje odnose u svakoj od njih.

Poput niza zemalja srednje i istočne Europe, koje zbog blokovske podjele na europskom kontinentu nisu mogle ranije sudjelovati u euro-integracijskom procesu, Republika Hrvatska sada nastoji nadoknaditi izgubljeno vrijeme te se uključuje u asocijacije na koje je upućena svojim zemljopisnim položajem, povijesnim iskustvom, ekonomskim i socijalnim razlozima, kulturnom baštinom i suvremenim vrijednosnim opredjeljenjima. Početak razvoja ugovornih odnosa između Republike Hrvatske i Europske unije, temeljen na Paktu o stabilnosti i Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju, ukazuje na smjer napredovanja i vrstu odnosa između dviju strana.

U Programu rada Vlade Republike Hrvatske za razdoblje 2000.–2004. godine istaknuto je da je "u procesu europskih integracija strateški cilj Republike Hrvatske (...) uspostavljanje ugovornih odnosa s Europskom unijom, a kroz Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju (Stabilisation and Association Agreement)". Tim Sporazumom Republika Hrvatska postaje pridružena članica Europske unije, što je važan korak prema punopravnom članstvu u Europskoj uniji. U istom dokumentu navedeno je da će Vlada "usvojiti vlastitu komunikacijsku strategiju kojom će odmah započeti proces sustavnog informiranja javnosti o svim aspektima pristupa Republike Hrvatske Europskoj uniji i njegovim posljedicama za građane Republike Hrvatske, kako bi se pripremili za zadnji čin pristupa Republike Hrvatske Europskoj uniji koji će se morati provesti odlukom građana Republike Hrvatske putem referendumu."¹

Provedba tog opredjeljenja podrazumijeva političke i ekonomske odluke koje će se značajno odraziti na sve aspekte života građana naše zemlje. S obzirom na složenost promjena, u proces donošenja tih odluka neophodno je uključiti domaću javnost – koja, u duhu demokratskih načela i ustavnih prava, mora biti cjelovito informirana o postupcima Vlade, kao i o koristima i troškovima pristupa Republike Hrvatske Europskoj uniji.

¹ Program Vlade Republike Hrvatske za razdoblje 2000.–2004. godine, 8. veljače 2000.

S obzirom na prirodu procesa integriranja, koja uključuje promjene u vanjskom i unutarnjem okruženju, sustavna komunikacija o njemu uključuje osim unutarnjih, i vanjske sugovornike. Za informiranje vanjskih sugovornika (inozemnih ustanova i javnosti o procesu približavanja Hrvatske europskim integracijama) nadležno je Ministarstvo vanjskih poslova; međutim i ostala ministarstva, poput MEI, mogu se uključivati u ove aktivnosti u skladu sa stajalištima Vlade RH o potrebi suradnje pri osmišljavanju i ostvarivanju određenih projekata.

2

Komunikacijska strategija

2 Komunikacijska strategija²

Uključivanje Republike Hrvatske u europske integracijske procese donijet će promjene uvjeta života i rada svih dijelova hrvatskoga društva, dok će uspješnost naše prilagodbe i integracije ovisiti, između ostalog, i o širokom poznavanju i razumijevanju europskih sustava, institucija i zakona.

“Prioriteti Vlade u području informiranja uključuju povećano općenito informiranje o EU, njezinom ustroju, radu, institucijama i zajedničkim politikama te informiranje o odnosima između Republike Hrvatske i Unije, kao i o aktivnostima Hrvatske vezanima uz integracijske procese. Ciljevi politike informiranja su sljedeći: upoznati državne službenike, predstavnike političkih stranaka, ciljnih skupina i nevladinih organizacija, te gospodarske i socijalne partnere s procesom europskog integriranja i zahtjevima što ih Unija postavlja pred kandidate, posebice pružajući informacije o aktivnostima Vlade u području prilagodbi.”³

Iz navedenog proizlazi da bi glavni ciljevi Komunikacijske strategije bili sljedeći:

- I. **PRIPREMANJE DONOSITELJA ODLUKA** te onih koji sudjeluju u **KREIRANJU POLITIKA** za ulogu koju će odigrati u integracijskom procesu i unapređenju javne svijesti o njemu;
- II. **UPOZNAVANJE CILJNIH SKUPINA I POKRETAČA JAVNOG MNIJENJA** s europskim integracijama i njihovom ulogom u pripremama za prilagodbe u sklopu integracijskog procesa;
- III. **INFORMIRANJE GRAĐANA I JAČANJE SVIJESTI JAVNOSTI** o potrebi uključenja u europske integracijske procese te poticanje zanimanja i potrebe građana za informacijama vezanima uz europske integracije;

Ti se ciljevi mogu ostvariti s pomoću valjano osmišljenih i stručno organiziranih aktivnosti u sklopu kojih će se javnosti predočiti informacije te učvrstiti razumijevanje i povjerenje između donositelja odluka, ciljnih skupina i javnosti, što je neophodno za uspješnu integraciju.

Cilj je također surađivati s drugima, usmjeriti snagu i vještine onih koji se bave pružanjem informacija o EU i europskim integracijama ili su na neki drugi način

² Komunikacijska strategija je javni dinamičan dokument pripremljen na temelju:

- analize sličnih nacрта izrađenih u Republici Češkoj, Mađarskoj, Slovačkoj, Sloveniji, Finskoj te na Malti
- prioriteta Vlade RH navedenih u Planu integracijskih aktivnosti, rujan 2000. godine
- ciljeva istaknutih u Programu Vlade RH za razdoblje 2000., te
- dosadašnjih iskustava MEI

³ Vlada RH, Ured za europske integracije, "Plan integracijskih aktivnosti Republike Hrvatske", 1999., str.32

uključeni u proces, kako s ciljem pojačavanja efekta "multipliciranja mišljenja" koje on donosi, tako i s ciljem prenošenja poruka putem posrednika kao što su tisak, poslovni ljudi, ne-vladine organizacije i učitelji te na taj način doprinijeti većoj vjerodostojnosti koju ovakva suradnja daje pruženoj informaciji.

U tom kontekstu Ministarstvo će naročito poticati i podupirati uspostavu i rad županijskih Savjeta za europske integracije. Ta će tijela sudjelovati u realizaciji ove Strategije kao partneri u informacijskim aktivnostima i kao vrijedan izvor povratnih informacija.

Osnovni ton komunikacijske strategije jest realistični optimizam⁴: Republika Hrvatska želi postati članicom Europske unije i potpuno je svjesna složenosti procesa priključivanja, realnosti izazova koji se pri tome javljaju i značenja potrebnih prilagodbi – ali također i realnih potencijala Hrvatske za pristupanje Europskoj uniji.

Proces komunikacije, odnosno informiranje interesnih skupina i javnosti, temeljit će se na pružanju istinitih i pravodobnih informacija o europskim integracijama, uz isticanje obveza kao i koristi od članstva u EU te samoga procesa približavanja EU.

2.1 Organizacija informativnih aktivnosti

Informativne aktivnosti se, općenito, dijele na:

- istraživanje potreba za informacijama i istraživanje kanala za njihovo prenošenje,
- stvaranje i oblikovanje prikladnih radnih sredstava i postupaka,
- širenje općih informacija i komunikaciju sa ciljnim skupinama te
- praćenje i procjenjivanje napretka u postizanju ciljeva strategije, kao i specifičnih zadataka koji proizlaze iz nje.

Slijedi detaljnije razmatranje tih aktivnosti.

2.1.1 Istraživanje potreba za informacijama i istraživanje učinkovitosti kanala za njihovo prenošenje

Da bi se procijenila razina poznavanja procesa europskih integracija u javnosti istraživanje javnog mnijenja prvi je korak u vrednovanju i radnoj prilagodbi komunikacijske strategije. Takva istraživanja (dva puta godišnje) provode se po ustaljenoj metodi i na reprezentativnom uzorku, između ostalog i radi usporedbe s podacima

⁴Vidi također "Doma v Evropi", komunikacijsku strategiju Republike Slovenije, 1998.

dobivenim novinskim anketama, po kojima postoji jasan konsenzus o proeuropskom raspoloženju građana.

Glavni cilj istraživanja, međutim, nije samo utvrđivanje što građani misle o EU i pristupanju toj asocijaciji, nego i doznati što znaju o EU i procesu pristupanja. Stoga navedena istraživanja javnog mnijenja imaju za zadaću slijedeće:

1. doznati stajališta javnosti o EU i pristupanju Republike Hrvatske EU,
2. saznati na kakvom se znanju i informacijama – ili nedostatku istih – temelje njihova stajališta,
3. utvrditi koje su im informacije, stoga, potrebne da bi stekli točan uvid u stvarno značenje koje pristupanje EU ima za RH i njih same i
4. iznaći najbolji način i optimalne kanale za pružanje informacija o europskim integracijama koje su potrebne javnosti.

2.1.2 Stvaranje i oblikovanje prikladnih radnih sredstava i postupaka

Vlada RH povjerila je Ministarstvu za europske integracije mandat za koordinaciju informativnih aktivnosti o europskim integracijama u zemlji. U okviru mandata Ministarstvo će stalno prikupljati informacije o EU, njegovoj organizaciji i djelovanju, institucijama i zajedničkim politikama, kao i o razvoju odnosa između RH i EU. Ministarstvo će isto tako istraživati učinke prilagodbi u procesu integracija na hrvatske institucije, gospodarstvo, državni proračun i ciljne skupine u društvu, na temelju kojih će informirati javnost o odvijanju procesa približavanja Republike Hrvatske europskim integracijama.

Informacije o EU također će se prikupljati praćenjem medija, stručnih časopisa i službenih informacijskih izvora, specijaliziranih za izvještavanje o EU, te izvora iz Europske komisije.

Prikupljene informacije obrađivat će se i/ili prevoditi te koristiti za razvoj vlastitih informativnih sredstava koja će biti prilagođena potrebama ustanovljenim ispitivanjem javnog mnijenja. One bi, među ostalima, obuhvaćale:

- tiskane i elektroničke publikacije o EU,
- uporabu Interneta,
- TV i radio aktivnosti,
- "dogadnja" koja podižu osviještenost o EU i razvoju zbivanja vezanih uz EU.

2.1.3 Širenje općih informacija i komunikacija sa ciljnim skupinama

MEI će uspostaviti stalan dvosmjernan protok informacija o europskim integracijama. Prikupljene ili novostvorene informacije distribuirat će se ciljnim skupinama i općoj javnosti – izravno, bilo usmenim, pismenim ili elektroničkim putem, ili posredstvom javnih medija.

Nadalje, MEI će stvoriti specijaliziranu knjižnicu s publikacijama vezanima za problematiku EU.

Javnost će se redovito obavještavati o:

- svim aspektima pristupanja RH u EU,
- aktivnostima Vlade RH vezanim za europske integracije u procesu priključenja, kao što su: planovi i konkretna postignuća u vezi s reformom državne uprave, usklađivanjem zakonodavstva i propisa s europskim pravnim standardima te gospodarske prilagodbe vezane uz europske integracije,
- Europskoj uniji, njezinim institucijama, njihovom funkcioniranju i procesu donošenja odluka,
- suradnji na području europskih integracija ostvarenoj s državama-kandidatima za članstvo u EU,
- suradnji RH s Vijećem Europe, o poveljama koje je RH potpisala i ratificirala te razvojem te suradnje.

Međutim, prvi korak u tom procesu jest stvaranje i poticanje zanimanja za proces pristupanja EU, tako da se kod građana javi želja za dobivanjem informacija o njemu.

2.1.4 Praćenje i procjenjivanje napretka u postizanju ciljeva Strategije, kao i specifičnih zadataka koji proizlaze iz nje

MEI će u redovitim intervalima (jednom godišnje) pratiti provedbu i ostvarenje ciljeva strategije te motriti učestalost tema vezanih za EU i napredak RH u procesu približavanja europskim integracijama u medijima, kao i kvalitetu izvještavanja. Na temelju toga, MEI će izrađivati analizu realizacije ciljeva komunikacijske strategije koja će biti predstavljena koordinaciji Vlade RH nadležnoj za europske integracije. U međuvremenu, stvarat će se baza podataka o tim temama radi procjenjivanja uspješnosti ostvarivanja strategije i usmjeravanja njezine provedbe.

Rezultati procesa informiranja moći će se pratiti putem istraživanja javnog mnijenja, analize tiska i kroz anketu javnog mnijenja objavljenu na Internet stranicama MEI-a.

3

Provedba komunikacijske strategije

3 Provedba komunikacijske strategije

Temeljni cilj komunikacijske strategije jest obavještanje ključnih ciljnih skupina i građana o potrebi uključivanja u europske integracijske procese, kao i poticanje interesa za informacijama vezanima uz europske integracije u hrvatskom društvu. To znači da okruženje u kojemu se ta strategija ostvaruje čine državne i druge javne ustanove, pokretači javnog mnijenja, ciljne skupine i šira javnost.

3.1 Dijalog sa ciljnim skupinama

U vrijeme oblikovanja ove strategije, načelno opredjeljenje i praktična politika Vlade RH za približavanje zemlje europskim integracijama uživaju snažnu potporu javnosti.⁵ Međutim, trenutak pristupa Republike Hrvatske Europskoj uniji nije moguće predvidjeti, jer pred našom zemljom stoji dugačak niz uvjeta i obaveza koje mora ispuniti, iako specifični interesi različitih skupina, sudionica u tom procesu, još nisu niti definirani. Stoga se Republika Hrvatska nalazi pred vrlo delikatnim izazovom, a tijekom samog procesa pristupanja dogodit će se promjene koje ne iziskuju samo iscrpno i pravodobno obavještanje ciljnih skupina, nego i njihovo uključivanje u provedbu kako samoga procesa, tako i ove komunikacijske strategije.

Osnovni komunikacijski ciljevi su:

- 1) upoznavanje s procesom europskih integracija,
- 2) upoznavanje s djelatnošću Vlade i tijela državne uprave na području europskih integracija,
- 3) podizanje razine svijesti o važnosti ideje i procesa europskih integracija.

Radi operativnosti u provedbi komunikacijske strategije, uz pristup općoj javnosti kao cjelini, skupine koje su nositelji i izravni sudionici procesa svrstane su u tri temeljne kategorije:

- donositelji odluka i tvorci politike,
- pokretači i oblikovatelji javnog mnijenja,
- oni koji će izravno sudjelovati u usklađivanju nacionalnog zakonodavstva pravnom sustavu EU.

⁵ MEI i GfK, "Stavovi prema EU" - Usporedni prikaz rezultata 3 vala istraživanja, srpanj 2001.

3.1.1 Opća javnost

Sudionici u provedbi komunikacijske strategije obraćat će se općoj javnosti preko sredstava masovnog komuniciranja (televizije, radija, tiska i Interneta). Promjene u strukturi šire javnosti pratit će se putem demografskih izvještaja Državnog zavoda za statistiku.

Cilj ove strategije jest olakšati pristup građana postojećim izvorima informacija i stvarati nove te tako olakšati razumijevanje ponekad vrlo složene tematike vezane uz Europsku uniju i euro-integracijske procese.

Opću javnost obavještavat će se uspostavom besplatnog info-telefona kojim će se moći zatražiti osnovne informacije o EU, dok će se kompleksniji upiti upućivati relevantnim ministarstvima i drugim Vladinim tijelima. Internet stranica Ministarstva sadržavat će osnovne informacije o ustroju i radu MEI, o približavanju RH Europskoj uniji, o Europskoj uniji i njezinim politikama i programima te o Vijeću Europe, a postaviti će se i veze na neke zanimljive stranice vezane uz Europsku uniju, pretraživače i sl. Stranica će omogućiti interaktivnu komunikaciju s posjetiteljima putem elektronske pošte i foruma. Za potrebe informiranja javnosti o odnosima između Hrvatske i EU, izdat će se i redovito ažurirati brošure i knjižice.

U suradnji s Hrvatskom radio-televizijom i ostalim tv-studijima i postajama potaknut će se redovno emitiranje informativno-dokumentarne emisije posvećene zbivanjima u Europskoj uniji i odnosima između RH i EU. Za njezinu pripremu produkcijska ekipa emisije će koristiti arhivu i zapise *Europe by satellite* i audiovizualne usluge Opće uprave za tisak i komunikacije Europske komisije.

Poticat će se suradnja sa županijskim savjetima za europske integracije i visokoškolskim ustanovama – stvaranje regionalnih info-točaka o EU u županijskim i sveučilišnim središtima diljem Hrvatske, a kao najbolja mjesta za njihovo pozicioniranje predlažu se gradske ili fakultetske knjižnice. Po jedinstvenom projektu postaviti će se informativni panoji, police s tiskanim materijalima o Europskoj uniji i računala s odgovarajućim bazama podataka, a priređivat će se i izložbe fotografija/publikacija u prostorima gradskih knjižnica, gdje će građani moći dobiti besplatne materijale o EU, posuditi knjige, a s pomoću elektronskih medija (Interneta i CD-ROM-ova) naći željene podatke o EU, njezinom ustroju, zajedničkim politikama itd.

U regionalnim središtima – u županijskim poglavarstvima, knjižnicama ili u gospodarskim komorama – pokrenut će se ciklus predavanja o povijesti i nastanku Europske unije ili na određenu specifičnu temu (o gospodarskom razvoju EU, regionalnoj suradnji, procesima približavanja Hrvatske europskim integracijama i sl.), namijenjenih poslovnim ljudima, profesorima i nastavnicima, studentima i učenicima, članovima udruga i drugim zainteresiranim građanima. Djelatnici MEI i, u iznimnim slučajevima, ostali vladini dužnosnici, u tim će prigodama također

uspostavljati kontakte s uredništvima lokalnih medija, kako bi se što uspješnije širile informacije o europskim integracijama i postojanju EU-info točaka.

Posebna prigoda za intenzivno informiranje o europskim integracijama bit će obilježavanje važnih datuma iz suvremene europske povijesti: 5. svibnja – Dan Vijeća Europe i 9. svibnja – Dan Europe.

Unutar opće javnosti, osobita će se pažnja posvetiti ruralnom stanovništvu te mladima kao zasebnoj generacijsko-socijalnoj skupini.

3.1.1.1 Obavještavanje ruralnog stanovništva

Stanovništvo ruralnih područja, koje u Republici Hrvatskoj čini oko 46 %⁶ stanovništva – premda isključivo od poljoprivrede živi 9,1 posto⁷ stanovnika RH – čini specifičan dio opće javnosti. Taj specifičan segment će, kako to pokazuju iskustva država koje su postale članice Europske unije u posljednjim valovima proširenja, te iskustva zemalja kandidata⁸, imati određene teškoće u prilagodbi. Zato će se, u sklopu provedbe strategije, obavještavanju ruralnog stanovništva o europskim integracijama pokloniti posebna pažnja – posebice u svjetlu točnog i pravodobnog upoznavanja o promjeni i početku primjene zakonskih i drugih propisa, te tržišnih i kvalitativnih standarda koji će se prihvaćati u sklopu prilagodbe hrvatskog zakonodavstva pravnoj stečevini Unije.

Uvažavajući specifične socio-kulturne uvjete komunikacije sa ruralnim stanovništvom, ono će se obavještavati radi

- razumijevanja cjelokupne prilagodbe EU i
- upoznavanja s poljoprivrednom politikom te politikom ribarstva EU.

Također u svjetlu životnih uvjeta i društvenih navika na selu, stanovništvo ruralnih područja obavještavat će se korištenjem najpogodnijih medija. U suradnji s Ministarstvom poljoprivrede i šumarstva ruralno stanovništvo će se obavještavati preko interesnih udruga poljoprivrednih proizvođača, koristeći stručne skupove, sajmove i sl. U sklopu informiranja ruralnog stanovništva, izradit će se zasebne, namjenske publikacije, te pružiti obavijesti o praksi u drugim zemljama, bilo članicama EU ili zemljama-kandidatima, te poticati razmjena iskustava s tamošnjim udrugama poljoprivrednika i drugim relevantnim institucijama.

⁶ Stanovništvo prema vjeroispovjedi i materinskom jeziku (po naseljima) – Popis stanovništva, domaćinstava, stanova i poljoprivrednih gospodarstava, 31. ožujak 1991.; Državni zavod za statistiku, Zagreb, srpanj 1994., str. 15

⁷ Statistički ljetopis 2000, Državni zavod za statistiku, (podaci prema popisu iz 1991.), str. 87

⁸ Vidi "Winners and Losers of EU Integration in Central and Eastern Europe: Cross-Country Reports", (0-8213-4427-7) Svjetska banka, 2000.

3.1.1.2 Pokretanje i informiranje mladih

Mlade, kao ciljnu skupinu, čine građani u dobi od 14 do 29 godina, odnosno preciznije:

- učenici srednjih škola
- studenti na fakultetima i višim školama te
- zaposleni i nezaposleni mladi ljudi koji nisu učenici ili studenti.

Upravo na ovoj skupini temelji se budućnost Hrvatske i ujedinjene Europe pa je njezino uključivanje u integracijski proces, odnosno razvijanje već uspostavljenih oblika uključenosti, izuzetno važno za povezivanje RH s Europskom unijom.

Ciljevi obavještavanja mladih bit će:

- podizanje svijesti o ideji europskih integracija i upoznavanje s odvijanjem euro-integracijskih procesa u RH,
- upoznavanje mladih s Unijom i mogućnostima koje ona pruža za njihov razvoj i stručno usavršavanje,
- unapređivanje povezivanja mladih Hrvatske s vršnjacima i udrugama mladih u državama EU i državama kandidatima za članstvo,
- poticanje stvaranja mreže udruga mladih koje se bave europskim integracijama u RH (Europski parlament mladih, Mladi Europljani, itd.), te
- promicanje sudjelovanja mladih Hrvatske u EU programima (programi razmjene studenata i program Youth).

S mladima će se komunicirati preko njihovih udruga (posebice studentskih organizacija), putem suradnje s uredništvima listova i časopisa za mlade, kontaktima s ravnateljima i profesorima te odgovaranjem na izravne upite mladih. Djelatnici MEI sudjelovat će na tribinama koje priređuju udruge mladih i predlagati im teme iz područja europskih integracija za te skupove.

Mlade će se obavještavati o europskim integracijama putem publikacija MEI i vijesti, zatim tribinama i predavanjima o institucijama EU i sl. Također će ih se poticati na izravno povezivanje s vršnjacima u EU i državama kandidatima za članstvo, i to slanjem informacija i poticanjem udruga mladih na sudjelovanje na europskim konferencijama iz njihova područja i sl., a poticati će ih se i na sudjelovanje na natjecanjima i kvizovima, kao i na boravke na praksi u institucijama vezanima uz EU.

3.1.2 Ključne ciljne skupine

Unutar ranije definirane tri temeljne kategorije, moguće je identificirati manje, jasno profilirane, ciljne skupine kao što su:

3.1.2.1 Donositelji odluka i tvorcii politike

1. predsjednik RH i njegovi savjetnici,
2. Vladini dužnosnici,
3. saborski zastupnici,
4. zastupnici, odnosno vijećnici, u županijskim, gradskim i općinskim skupštinama tj. vijećima.

Ciljevi komunikacije s donositeljima odluka i tvorcima politike su, uz osnovne i njihova priprema i obrazovanje za sudjelovanje u procesu europskih integracija.

O relevantnim euro-integracijskim temama donositelje odluka i tvorce politike izvještavat će se putem informativnog biltena, slanjem ostalih publikacija te organizacijom predavanja i seminara. Također će ih se upoznavati s izvorima informacija o EU (kao što su Internet, baze podataka, stručne publikacije, itd.).

MEI i druga relevantna tijela Vlade RH bit će u redovitom kontaktu sa saborskim Odborom za europske integracije, Odborom za međunarodnu parlamentarnu suradnju i Odborom za informiranje, informatizaciju i medije. Ministar za europske integracije i drugi dužnosnici, a posebice glavni pregovarač, periodično će ovim odborima podnositi izvještaje o procesu približavanja Hrvatske europskim integracijama. Zastupnici će se informirati o položaju i ulozi parlamenata u ostalim tranzicijskim zemljama vezano uz proces europskih integracija. Unapređivat će se suradnja sa Saborskom knjižnicom, tj. dvosmjerna razmjena informacija i publikacija o europskim integracijama.

3.1.2.2 Pokretači i oblikovatelji javnoga mnijenja

1. novinari i urednici,
2. uglednici iz javnog života,
3. pripadnici akademske zajednice,
4. političke stranke i političari,
5. nastavnici i profesori u osnovnim i srednjim školama,

6. zaposleni u Nacionalnoj i sveučilišnim knjižnicama, te u matičnim i stručnim knjižnicama,
7. poslovni ljudi i njihove udruge,
8. sindikalna vodstva,
9. predstavnici nevladinih organizacija,
10. vjerske zajednice.

3.1.2.2.1 Novinari i urednici

Budući da su javni mediji glavni izvor informacija za većinu stanovništva, velik dio aktivnosti predviđenih ovom komunikacijskom strategijom odnosi se na suradnju s uredništvima novina i časopisa, radijskih i televizijskih postaja na nacionalnoj i regionalnoj razini te stranica na Internetu. S obzirom da je televizija ključni izvor informiranja za većinu građana, strategijom se predviđa da težište informativno-medijskih aktivnosti bude na HRT-u te na regionalnim i lokalnim televizijskim postajama. Iako se program lokalnih televizija može pratiti na ograničenom području, lokalna televizijska scena ima potencijalno velik značaj i znatan utjecaj na vrijednosno usmjerenje tog stanovništva.

Stanje na radijskoj sceni značajno je drugačije, jer na prostoru Republike Hrvatske emitira oko 120 lokalnih radio-postaja.⁹ Lokalne radio-postaje imaju izuzetno velik utjecaj na informiranje stanovništva u urbanim središtima, ali i u ruralnim područjima gdje je stanovništvo uglavnom raspršeno.

Iako su tiskovni mediji dostupni samo dijelu javnosti, oni ostaju jedan od važnih faktora u nastanku i oblikovanju znanja i slike o pojedinim pitanjima. Sudionici u provedbi komunikacijske strategije oslanjat će se na vodeće nacionalne dnevne i tjedne novine i časopise te na one regionalne i lokalne listove koji se uključe na temelju posebnih projekata.

Novinari su glavni posrednici u protoku informacija i kreatori javnog mnijenja, oni najbolje i najbrže utječu na stajališta cjelokupne javnosti, pa su stoga odnosi s njima presudni za uspjeh Komunikacijske strategije i prezentaciju europskih integracija hrvatskom društvu.

Ciljevi komunikacije s novinarima i urednicima su:

- upoznavanje novinara s Europskom unijom, njezinim institucijama i politikama, izvorima informacija o EU i mogućnostima obavljanja stručne prakse u tijelima EU te

⁹ Udruga hrvatskih lokalnih javnih glasila, Konferencija udruga lokalnih radio-stanica jugoistočne Europe, Opatija, 10.-12. ožujka 2000.

- povezivanje i suradnja s medijima na nacionalnoj i regionalnoj razini.

Djelatnici MEI redovito će posjećivati medijske kuće te pozivati novinare i urednike u posjet Ministarstvu, kako bi se s njima uspostavili partnerski odnosi i širile informacije nužne za ostvarivanje temeljnih ciljeva strategije. Također će se organizirati konferencije za tisak u vezi s novostima u integracijskom procesu i aktivnostima MEI.

Ministarstvo će za hrvatske novinare koji prate proces europskih integracija organizirati tečajeve o institucijama Europske unije, njezinom radu i sl. te organizirati posjete novinara i urednika europskim institucijama kako bi se mogli izravno upoznati s njihovim ustrojem, dužnosnicima u njima, kao i radom same Unije.

3.1.2.2 Uglednici iz javnog života

Ugledni pojedinci u javnom životu Hrvatske i osobe koje se smatraju autoritetima za pojedina područja izvanredno su važni partneri u procesu informiranja javnosti o europskim integracijama, jer svojim djelovanjem snažno utječu na formiranje stajališta građana i pojedinih skupina u društvu. Za njih se, s obzirom na njihovu visoku opću informiranost i vrijednosno usmjerenje, pretpostavlja da posjeduju i određena znanja o procesima europskih integracija te da su u većini voljni podržavati ideje europskih integracija u javnom životu.

Ciljevi komuniciranja s istaknutim pojedincima, a posebice sa stručnjacima iz relevantnih područja, jesu:

- njihovo informiranje o prednostima i troškovima integracija te o aktivnostima koje je potrebno poduzeti vezano uz prilagodbu sustavu EU.

S uglednim osobama iz javnog života komunicirat će se:

- slanjem biltena, ostalih publikacija i informativnih materijala,
- odgovaranjem na specifične upite vezane uz procese europskih integracija,
- davanjem informacija o obrazovnim programima i stručnim seminarima u EU te
- pozivanjem uglednika na predavanja u organizaciji MEI.

Komunikacija prema toj skupini bit će usmjerena na uspostavu partnerskog odnosa, radi organizacije tribina i okruglih stolova, kako bi se istaknuti pojedinci uključili u proces informiranja o europskim integracijama Republike Hrvatske.

3.1.2.2.3 *Pripadnici akademske zajednice*

Akademsku zajednicu čine članovi Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, te sveučilišni profesori, predavači i asistenti, kao i znanstveni suradnici instituta i članovi profesionalnih udruga akademske razine. Oni su izvanredno važni partneri u provedbi komunikacijske strategije jer, podučavajući studente, snažno utječu na formiranje njihovih stajališta o europskim integracijama. Pripadnici akademske zajednice također potiču istraživanja vezana uz europske integracije i učešće RH u njima, održavaju stručne i privatne veze s kolegama koje se mogu koristiti za promociju integracijskih aktivnosti u RH, te djeluju kao stručni i znanstveni autoriteti, oblikovatelji dominantnih vrijednosnih stajališta u hrvatskom društvu.

Ciljevi komunikacijskog djelovanja prema akademskoj zajednici bit će:

- širenje poznavanja i razumijevanja Europske unije i općenito procesa europskih integracija,
- poticanje interesa i potrebe akademske zajednice za informiranjem o događanjima u EU te za informacijama vezanima uz približavanje RH europskim integracijama,
- širenje i poticanje znanja o europskim integracijama u studentskoj populaciji te
- upoznavanje zajednice s izvorima informacija o EU.

MEI će, u suradnji s Ministarstvom znanosti i tehnologije, uspostaviti kontakt sa svim sveučilištima u RH, s dekanima, prodekanima, osobama zaduženima za međunarodnu suradnju, djelatnicima u knjižnicama i pročelnicima relevantnih katedri (pravo, ekonomija, politologija, povijest, zemljopis, europski jezici) koji studentima prenose informacije o prilagodbama za europske integracije u RH i potiču interes za europske integracije u znanstvenoj sredini i svojoj okolini. Kontakti će se ostvarivati pismenim putem, osobnim kontaktima ili posjetom sveučilištima i visokim školama.

Posebno se razvijaju kontakti s profesorima i asistentima zainteresiranima za uključenje u europske mreže visokih učilišta kojima se unapređuje visoko školstvo i potiče mobilnost profesora i studenata (program TEMPUS).

Pripadnike akademske zajednice obavještavat će se putem biltena MEI, slanjem stručnih tekstova i novinskih članaka o Europskoj uniji (klasičnom ili elektronskom poštom), dostavom brošura, knjiga i CD-ROM-ova profesorima i sveučilišnim knjižnicama te organizacijom posebnih predavanja ili seminara za sveučilišta izvan Zagreba, u sklopu posjeta županijskim središtima.

Poticat će se osnivanje poslijediplomskih europskih studija i katedri za europsko pravo, gospodarstvo EU i politika i institucija EU kao sastavni dio četverogodišnjih

studija prava, ekonomije i politologije. Vlada RH već nekoliko godina zaredom stipendira darovite studente, buduće državne službenike, omogućujući im poslijediplomski studij iz područja europskih studija u zemlji i u inozemstvu, a planira se i izravna suradnja MEI s pojedinim katedrama na fakultetima u obliku gostujućih predavanja o EU i drugim relevantnim temama vezanima uz europske integracije.

3.1.2.2.4 Političke stranke i političari

Političke stranke važna su ciljna skupina informacijskih aktivnosti MEI, jer su one bitan faktor u političkom sustavu svake zemlje koji utječe na formiranje stajališta raznih slojeva društva. Stoga ih je važno informirati o europskim integracijama kako bi i one na dnevni red svojih skupova i u svoje prioritetne programe uključile pristup europskim integracijama te tako aktivno djelovale na podizanju javne svijesti o njima.

Informiranje stranaka o europskim integracijama vršit će se na slijedeći način:

- slanjem biltena, ostalih publikacija i informativnih materijala,
- upoznavanjem članova stranaka s funkcioniranjem Europske unije, njezinim institucijama, politikama, metodama donošenja odluka, stvaranja europskog zakonodavstva i njegovom provedbom,
- upoznavanjem članova stranaka s izvorima informacija o EU te
- obavještavanjem o provođenju Komunikacijske strategije.

Pri informiranju članova stranaka isticat će se dobrobiti za građane i društvo u cjelini koje donosi članstvo u EU, ali će se i upozoravati na određene troškove za pojedine sektore gospodarstva, kako bi se oni na vrijeme mogli pripremiti za djelovanje u izmijenjenim uvjetima.

Vodstvo i članstvo političkih stranaka o europskim će se integracijama informirati javnim predavanjima o procesu i važnosti integracija, seminarima i tribinama.

3.1.2.2.5 Nastavnici i profesori u osnovnim i srednjim školama

Profesori i nastavnici u srednjim i osnovnim školama potencijalno su značajni sudionici u provedbi komunikacijske strategije, jer podučavaju učenike utječući na formiranje njihove svijesti i vrijednosnih sudova o europskim integracijama. Ta se ciljna skupina sastoji prvenstveno od ravnatelja i nastavnika povijesti, zemljopisa, filozofije, sociologije, politike i gospodarstva te europskih jezika u srednjim i osnovnim školama.

Ciljevi komunikacijskog djelovanja prema profesorima i nastavnicima bit će:

- širenje njihovih znanja o Europskoj uniji i razumijevanja procesa europskih integracija,
- poticanje interesa i potrebe za vijestima o događanjima u EU te za drugim informacijama vezanim uz europske integracije,
- širenje i poticanje znanja učenika o procesu europskih integracija u RH,
- upoznavanje profesora i nastavnika s izvorima informacija o EU te
- njihovo upoznavanje s dostupnim programima međunarodne pomoći i suradnje.

MEI će, u suradnji s Ministarstvom prosvjete i športa, uspostaviti kontakte s ravnateljima osnovnih i srednjih škola te s profesorima i nastavnicima povijesti, zemljopisa, europskih jezika, politike i gospodarstva, koji će mlade upoznavati s procesom približavanja RH integracijskom procesu u Europi. MEI će isto tako poticati uvođenje metodoloških jedinica o europskim integracijama u redovni program nastave.

Profesore i nastavnike osnovnih i srednjih škola MEI će informirati o europskim integracijama slanjem biltena, tekstova i članaka o Europskoj uniji, zatim brošura i knjiga, CD-ROM-ova (nastavnicima ili školskim knjižnicama) te organizacijom posebnih predavanja ili seminara za profesore i nastavnike u sklopu posjeta predstavnika MEI gradovima i županijama.

3.1.2.2.6 Zaposleni u Nacionalnoj i sveučilišnim knjižnicama, te u matičnim i stručnim knjižnicama

Knjižničari su posebno zanimljiva ciljna skupina, jer su knjižnice jedno od važnih mjesta širenja informacija stručnjacima i široj javnosti. One će također poslužiti kao jedno od mjesta uspostave EU-info točaka.

Ciljevi komunikacije s Nacionalnom i sveučilišnim knjižnicama, te s matičnim i stručnim knjižnicama bit će:

- širenje i poticanje znanja među građanstvom o europskim integracijama,
- upoznavanje knjižničara s izvorima informacija o EU,
- upućivanje na izravno povezivanje s kolegama u EU (GABRIEL) te
- poticanje sudjelovanja u programima EU-a za knjižnice (PUBLICA i sl.).

Kontakti s knjižnicama ostvaruju se slanjem biltena i drugih publikacija MEI. Učestala i konzistentna komunikacija s knjižnicama uspostaviti će se osobnim kontaktima, održavanjem predavanja i sl.

MEI će, u suradnji s Ministarstvom kulture, uspostaviti kontakte sa županijskim matičnim službama u knjižnicama radi poticanja i stručnog osposobljavanja knjižničnog osoblja za prikupljanje i pružanje relevantnih informacija o europskim integracijama u narodnim knjižnicama.

Također će se u većim knjižnicama, u suradnji s Ministarstvom kulture i drugim ministarstvima, postaviti izložbe o EU s informativnim panoima, posterima i kartom EU, uredit će se zasebne police s literaturom o Europskoj uniji ili instalirati računala (Internet-kiosci) s pristupom Internetu i CD ROM-ovima o EU. Također će se prirediti izložbe fotografija/postera/literature u sklopu obilježavanja prigodnih datuma, kao što su Dan Europe ili Dan Vijeća Europe. Građani će tako moći dobiti i besplatne materijale o EU, posuditi knjige o EU i imati slobodan pristup elektronskim medijima (Internetu) za traženje podataka o EU, njezinom ustroju, zajedničkim politikama itd.

3.1.2.2.7 Poslovni ljudi i njihove udruge

Od poslovnih ljudi, direktora velikih tvrtki, udruga poslodavaca, tj. njihovih strukovnih udruženja očekuje se da odigraju važnu ulogu u procesu europskih integracija. Oni će tim procesom biti izravno zahvaćeni putem nove regulacije tržišta, kao i liberalizacije trgovine. Komunikacija s ovom specifičnom publikom trebala bi se kretati u smjeru osiguravanja njihovog aktivnog sudjelovanja u procesu europskih integracija kroz poticanje odnosa utemeljenog na povjerenju i na iskrenoj i objektivnoj obaviještenosti te mehanizmima koji jamče njihovo uključivanje u proces donošenja odluka.

Ciljevi informativnog djelovanja upućenog poslovnim ljudima i njihovim udrugama bit će:

- pripremanje poduzetnika i poslovnih ljudi, njihovih interesnih i strukovnih udruuga, te zaposlenih i njihovih interesnih skupina, na promjene koje će donijeti uključivanje RH u europske integracije te
- informiranje o poslovnim mogućnostima koje se otvaraju sudjelovanjem Hrvatske u europskim integracijama.

Veze s ovom interesnom skupinom ostvarit će se povezivanjem s različitim strukovnim udrugama, sudjelovanjem na stručnim konferencijama i seminarima, suradnjom sa stručnim časopisima te uspostavljanjem osobnih kontakata s poslovnim svijetom i strukovnim organizacijama.

Informiranje i obrazovanje poslovnih ljudi i njihovih udruuga o europskim integracijama obavljat će se na slijedeći način:

- obrazovnim programima,
- upućivanjem poslovnih ljudi na izvore informacija o EU (Internet, baze podataka, stručne publikacije i sl.),
- informiranjem o troškovima i koristima pristupanja EU, o pogodnostima jedinstvenoga tržišta i razvoju trgovine u EU te
- poticanjem na sudjelovanje u dostupnim programima EU.

3.1.2.2.8 Sindikalna vodstva

Uloga vodstava sindikalnih udruga u procesu približavanja Hrvatske EU od ključne je važnosti. Ona zastupaju dio hrvatskog društva koje se može osjećati ugroženim u procesu tranzicije. Isto tako sindikalna vodstva mogu igrati ključnu ulogu u podršci vladinim aktivnostima, posebice onima s ciljem na povećanja konkurentnosti hrvatske radne snage. Stoga komunikacija s tom skupinom treba težiti strateškom uključivanju sindikata u planiranje i provedbu procesa prilagodbe strukturama EU-a.

Ciljevi informativnog djelovanja usmjerenog prema sindikalnim vodstvima bit će:

- priprema sindikalnih vodstava za ulogu koju će odigrati u procesu približavanja EU,
- pružanje informacija o pitanjima vezanima uz europsku socijalnu politiku.

Vodstva sindikata obavještavat će se i obrazovati o europskim integracijama putem:

- obrazovnih programa (s težištem na nastanku, razvoju i institucijama EU-a),
- upućivanja predstavnika sindikalnog vodstva na izvore informacija o EU (Internet, baze podataka, stručne publikacije i sl.),
- informiranja o troškovima i koristima pristupanja EU, pogodnostima jedinstvenog tržišta i socijalnoj politici u EU,
- upućivanja na sudjelovanje u dostupnim programima EU-a.

3.1.2.2.9 Predstavnici nevladinih organizacija

Nevladine udruge i inicijative, sa stajališta zadaće informiranja o europskim integracijama, dijelimo na komplementarne partnere (Europski pokret, Europski domovi, Paneuropska unija, Europski parlament mladih i sl.) i ostale koji nisu usko usmjereni na pitanja europskih integracija (npr. udruge za zaštitu okoliša, nevladine udruge za zaštitu ženskih prava, itd.)

Ciljevi informativnog djelovanja prema nevladinim udrugama (općenito) bit će:

- informiranje o ideji europskih integracija u RH,
- upoznavanje aktivista nevladinih udruga s izvorima informacija o EU,
- informiranje tih udruga o djelovanju sličnih udruga i organizacija širom Europe radi razmjene iskustava,
- stvaranje i održavanje dijaloga o pitanjima europskih integracija (prvenstveno s komplementarnim partnerima).

3.1.2.2.10 Vjerske zajednice

Budući da su vjerske zajednice - važan dio organiziranoga civilnog društva i budući da, zbog osobitosti njihovih aktivnosti na polju unutarnjeg i vanjskog informiranja imaju posebnu ulogu u širenju i multipliciranju informacija o svim procesima u zemlji, pa tako i o europskim integracijama - u sklopu provedbe ove strategije uspostaviti će se i održavati kontakti s vjerskim zajednicama i udruženjima građana-vjernika.

Oblici i ciljevi informativnih aktivnosti prema vjerskim zajednicama bit će usmjereni na:

- upoznavanje sa specifičnim vidovima procesa europskih integracija u RH te
- upoznavanje s izvorima informacija o EU i integracijskim procesima.

3.1.2.3 Neposredno uključeni u usklađivanje nacionalnog zakonodavstva s pravnim sustavom EU

1. državni službenici i javni djelatnici,
2. poslodavci, poslovni ljudi, njihove interesne i strukovne udruge, te sindikati.¹⁰

3.1.2.3.1 Državni službenici i javni djelatnici

Državni službenici i javni djelatnici važna su ciljna skupina, jer će oni morati provoditi u djelo zahtjeve koji proizlaze iz sudjelovanja Republike Hrvatske u procesu europskih integracija te raditi na podizanju svijesti o njima i koordinirati integracije na području svog djelovanja. Također, državna uprava RH će se morati transformirati i pripremiti za promjene koje proces europskih integracija donosi.

¹⁰ Mnoge društvene skupine imaju nekoliko uloga: poslovni ljudi ključna su skupina kad je riječ o provedbi zakona i integraciji i općenito, ali su istodobno značajni multiplikatori i oblikovatelji javnoga mnijenja. Nevladine udruge također su važni multiplikatori i oblikovatelji stajališta te su istovremeno predstavnici određenih interesnih skupina.

Radi olakšavanja uspješnog informiranja i poticanja zaposlenih u državnoj upravi:

- definirat će se, pomoću odgovarajućih istraživanja, stajališta zaposlenih u državnoj upravi o europskim integracijama,
- uspostaviti će se mreža osoba za kontakt u svim tijelima državne uprave,
- identificirati će se ljudski potencijali unutar svakog tijela državne uprave na državnoj (u ministarstvima) i regionalnoj razini (u županijama) te će se poduzeti odgovarajući koraci vezani uz njihovo stručno usavršavanje za europske integracije,
- sve će se zaposlene u državnoj upravi upoznavati s europskim integracijama i pripremati će ih se za potrebne prilagodbe u integracijskom procesu; u skladu s tim, razviti će se konzistentni programi za informiranje državnih službenika i javnih djelatnika,
- uklanjati će se prepreke u komunikaciji izazvane postojećom hijerarhijom i načinom rada državne uprave, tako da se može uspostaviti cjelovita informacijska mreža i dvosmjerni informacijski kanali na razini države i Vlade uz bolje iskorištavanje postojeće informatičke tehnologije,
- upoznat će ih se s izvorima informacija o EU (Internetom, stručnim publikacijama i bazama podataka) te
- utjecati će se na jačanje svijesti o potrebi djelotvornije komunikacije svakog odjela s javnošću u smislu transparentnosti rada na području europskih integracija (što je jedan od bitnih zahtjeva EU).

Rezultati istraživanja mnijenja zaposlenih u državnoj upravi koristit će se za:

- utvrđivanje razine poznavanja procesa europskih integracija,
- usmjeravanje djelovanja i odlučivanja Vlade RH u vezi s pripremanjem državne uprave za sudjelovanje u procesu europskih integracija,
- prilagodbu informativno-obrazovne djelatnosti u vezi s europskim integracijama namijenjene zaposlenima u državnoj upravi te
- poticanje interesa za procese europskih integracija na svim razinama državne uprave.

Državnim službenicima i javnim djelatnicima će se redovito dostavljati periodične publikacije u kojima se objavljuju vijesti o zbivanjima vezanima uz približavanje Hrvatske europskim integracijama.

3.2 Nastup prema građanima, udrugama i strankama koje ne prihvaćaju proces europskih integracija

Potencijalni protivnici europskih integracija, odnosno građani i udruge koji izražavaju otpor učešću Republike Hrvatske u integracijskim procesima ili sumnjaju u opću opravdanost pro-europske orijentacije naše zemlje, dijele se u dvije skupine:

- udruge i pojedinci kojima bi pristup Republike Hrvatske europskim integracijama mogao prouzročiti izravne ekonomske probleme i štete - što vrijedi za grane u onim sektorima čiji će dosadašnji način poslovanja biti ugrožen otvaranjem prema EU te će možda osjetiti najteže posljedice uključanja RH u EU i stoga će morati poduzeti najveće i najteže prilagodbe, zbog čega se vodeći ljudi i zaposlenici u tim djelatnostima protive približavanju RH Europskoj uniji i
- udruge i pojedinci koji zbog vrijednosnoga ili političkog usmjerenja, ili zbog nedostatka informacija, smatraju da priključenje zemlje europskim integracijama znači gubitak suvereniteta i nacionalnog identiteta.

Osnovni cilj informativnog djelovanja prema građanima i interesnim skupinama - protivnicima priključenja RH europskim integracijama jest, stoga, pružanje pravodobne i točne informacije kako se njihova stajališta ne bi temeljila na glasinama i pogrešnim informacijama.

Načini obraćanja protivnicima europskih integracija i onima koji, iz posebnih interesa, zaziru od sudjelovanja Hrvatske u integracijskim procesima bit će:

- ciljano obrazovanje o europskim integracijama putem medija i javnih tribina i
- cjelovito kritičko informiranje tih ciljnih skupina tako da se mogući negativni aspekti pristupa RH Europskoj uniji po njihovu djelatnost ili interese prikažu usporedo s izglednim pozitivnim aspektima.

4

Provjera učinaka i prilagodba

4 Provjera učinaka i prilagodba

Provedba ove Komunikacijske strategije u prvom je redu zadaća MEI, kao državnog tijela kojem je povjeren mandat da koordinira informiranje o europskim integracijama u Republici Hrvatskoj. Provedba će slijediti temeljne ciljeve i smjernice strategije, a realizirat će se sukladno godišnjim planovima MEI, raspoloživim resursima i u suradnji s raznim partnerskim institucijama i organizacijama.

Ministarstvo za europske integracije neprekidno će pratiti provedbu strategije i procjenjivati njezinu uspješnost na temelju istraživanja javnog mnijenja i analitičkog praćenja domaćih (i stranih) medija.

Dinamika provedbe strategije informiranja o približavanju RH europskim integracijama prilagodit će se nacionalnoj strategiji pristupa Republike Hrvatske Europskoj uniji, kad ona bude izrađena, te će se tada uskladiti s njenim ciljevima i postati njezin integralni dio u obliku višegodišnjeg plana aktivnosti.

Pretpostavka je da će za provođenje prve faze Komunikacijske strategije - informiranje - trebati do tri godine. Nakon toga će se provesti detaljno istraživanje javnog mnijenja i, u svjetlu rezultata tog istraživanja, Strategija će se uskladiti s novim potrebama uzimajući u obzir već postignuto i naznačujući nove pravce djelovanja. Jedna od osnovnih zadaća tako prilagođene Strategije bit će uz pojačanje informativnih aktivnosti i osnaživanje vizualnog i verbalnog identiteta procesa.

**Communication Strategy aimed at informing
the Croatian Public about the European
Integration Process of the Republic of Croatia**

Table of Contents

1.	Introduction	45
2.	The communication strategy	49
2.1	Organisation of information activities	50
2.1.1	Research of information needs and of effectiveness of channels for their transmission	51
2.1.2	Creation and formation of appropriate tools and procedures	51
2.1.3	Dissemination of general information and targeted communication with target groups	52
2.1.4	Monitoring and evaluation of progress in the achievement of Strategy objectives, as well as specific tasks arising from it	53
3.	The implementation of the communication strategy	57
3.1	Dialogue with the target groups	57
3.1.1.	The general public	58
3.1.1.1.	Informing the rural population	59
3.1.1.2.	Mobilising and informing the youth	60
3.1.2.	Key interest groups	61
3.1.2.1.	Decision and policy makers	61
3.1.2.2.	Public opinion mobilisers and shapers	62
3.1.2.2.1	Journalists and editors	62
3.1.2.2.2	Distinguished public figures	64
3.1.2.2.3	The Academic community	64
3.1.2.2.4	Political parties and politicians	66
3.1.2.2.5	Teachers in primary and secondary schools	66
3.1.2.2.6	Employees in the National Library and university libraries, as well as in central and specialised libraries	67
3.1.2.2.7	Businessmen and their associations	68
3.1.2.2.8	Trade unions' leaderships	69

3.1.2.2.9	Representatives of non-governmental organisations	70
3.1.2.2.10	Religious communities	70
3.1.2.3	Those who will directly participate in the harmonisation of the national legislation with the eu legal system:	71
3.1.2.3.1	Civil servants and public employees	71
3.2.	Approach to citizens, associations and parties - opponents of the process of European integration	72
4.	Impact assessment and adjustments	77

1

Introduction

1 Introduction

The integration process is transforming the political, economic, social and cultural image of Europe down to its very foundations, imprinting a deep trace upon the essence of every country participating in this process. It is reflected on the international position and domestic affairs of each of them.

Like many countries of Eastern and Southern Europe, which due to the division of the continent into blocs could not participate in the European integration process earlier, the Republic of Croatia is now attempting to make up for lost time and join associations which correspond to its geographic position, historical experience, socio-economic basis, cultural heritage and contemporary value designation. The commencement of the development of contractual relations between the Republic of Croatia and the EU, based on the Stabilisation and Association Agreement, indicates the direction of progress and the type of relations between the two parties.

Thus, in its Work Programme for the period 2000–2004, the Government of the Republic of Croatia stressed that "in the process of European integration, the strategic objective of the Republic of Croatia (...) is the establishment of contractual relations with the EU through the Stabilisation and Association Agreement." Through this Agreement, the Republic of Croatia should become an associate member of the EU, which is an important step toward a full membership in the EU. In the same document, the Government emphasised that it would "adopt its own communication strategy which will immediately initiate the process of systematically informing the general public of all aspects of Croatia's accession to the EU and the consequences of accession for the citizens of the Republic of Croatia, in order for them to be prepared for the final act of accession, which should be implemented following the results of a referendum of the citizens of the Republic of Croatia."¹

The implementation of such an orientation implies political and economic decisions that will have a considerable impact on all the aspects of the lives of Croatian citizens. Given the complexity of these changes, the decision-making process must include the participation of the general public—which, in the spirit of democratic principles and constitutional rights, must be comprehensively informed of the Government's actions, and of the benefits and costs of Croatia's accession to the EU.

¹ Government of the Republic of Croatia, *Program of the Government of the Republic of Croatia for the Period 2000–2004*, 8 February 2000, pp. 29–30

Considering the nature of the integration process, which includes the changes in external and internal environment, systematic communication on it includes, besides internal, also foreign collocutors. Informing of foreign collocutors (foreign institutions and public on the process of Croatia's approach to the European integration) is in the competence of the Ministry of Foreign Affairs. However, other ministries, such as the Ministry for European Integration (MEI), can also become involved in these activities in accordance with the Croatian Government's position on the need for co-operation in planning and achieving certain projects.

2

The Communication Strategy

2 The Communication Strategy²

The Republic of Croatia's participation in the European integration processes will bring changes in the living and working conditions to all segments of the Croatian society, while the success of our adaptation and integration will depend, among other, on widespread knowledge and understanding of European systems, institutions and laws.

"Government priorities in the area of information include the intensification of activities providing general EU information - its organisation, functioning, institutions and common policies of the EU, and providing information about the relationship between Croatia and the EU and all the activities in Croatia related to EU integration. The goals of the information policy are: to acquaint civil servants, political party representatives, interest groups, NGOs, and economic and social partners with European integration processes and the requirements of the EU; specifically providing information about Government activities related to policy adjustment."³

This means that the Communication Strategy should have the following main objectives:

- I. **PREPARING DECISION AND POLICY MAKERS** to play their part both in the integration process and in raising public awareness about it;
- II. **ACQUAINTING INTEREST GROUPS AND OPINION MOBILISERS** with European integration and with their role in the preparation for adjustments within the scope of the integration process;
- III. **INFORMING CITIZENS AND ENHANCING PUBLIC AWARENESS** on the need to become involved in European integration processes, and encouraging the interest in and need for information related to European integration among citizens;

These objectives can be realised with the help of properly conceived and professionally organised activities, in which information will be made available to the

² The Communication Strategy is a dynamic public document that was prepared on the basis of:

- an analysis of the cases of the Czech Republic, Hungary, Malta, Slovakia, Slovenia and Finland;
- the priorities of the Croatian Government cited in the Action Plan for European Integration, September 2000;
- the objectives which are emphasised in the Program of the Government of the Republic of Croatia for the period 2000-2004; and
- the experiences of MEI officials acquired in their work so far.

³ "Action Plan for European Integration of the Republic of Croatia," Government of the Republic of Croatia, Office of European Integration, Zagreb, 1999, p. 32.

general public and which will strengthen the understanding and confidence among decision-makers, target groups and the general public, which is so essential to the successful integration.

The aim is also to co-operate with others, direct the strength and skills of those who deal with providing the information on the EU and European integration or who are, in some other way, included in the process, both with the aim of increasing the effect of the "multiplication of opinion" that it brings, and with the aim of transferring messages through mediators, such as the press, businessmen, non-governmental organisations (NGOs) and teachers, contributing, thus, to a greater credibility that such co-operation gives to the provided information.

In this context, the Ministry will particularly stimulate and support the establishment and the work of County Councils for European integration. These bodies will participate in the realisation of this Strategy as partners in information activities and as a valuable source of feedback.

The basic tone of the communication strategy is realistic optimism⁴ - the Republic of Croatia wants to join the EU and it is aware of the complexity of the accession process and the significance of necessary adaptations, but also of its potential for the accession to the EU.

The communication process, i.e. the process of informing interest groups and the general public will be based on the provision of true and timely information about European integration, emphasising the obligations, as well as the benefits of EU membership and the very process of approaching the EU.

2.1 Organisation of information activities

Information activities, in general, can be divided into:

- research of information needs and of effectiveness of channels for their transmission;
- creation and formation of appropriate tools and procedures;
- dissemination of general information and targeted communication with target groups and
- monitoring and evaluation of progress in the achievement of Strategy objectives, as well as specific tasks arising from it.

These activities are elaborated in the following sections.

⁴ See also *Doma v Evropi (At Home in Europe)*, the communication strategy of the Republic of Slovenia, 1998.

2.1.1 Research of information needs and of effectiveness of channels for their transmission

In order to determine the general public's knowledge about European integration processes, public opinion research is the first step in the evaluation and operative adjustment of the Communication Strategy. Such research is conducted (twice a year) by using established methodology and on a representative sampling in order to, among other things, compare this with the data obtained by newspaper polls which show a clear consensus of pro-European views among citizens.

The main objective of research, however, is not only to identify what citizens think about the EU and accession, but also what they know about it and about the process of accession. Their tasks will be to discover:

1. what the general public's attitudes to the EU and Croatia's accession are;
2. on what knowledge and information - or lack of it - their attitudes are based;
3. what information they therefore need, so that they can have an accurate view of what EU accession really means for them and for Croatia and;
4. the best means and optimal channels of supplying the information on European integration that the public needs.

2.1.2 Creation and formation of appropriate tools and procedures

The Croatian Government has given the MEI the mandate to co-ordinate the information activities regarding European integration. Within this mandate the Ministry will continuously gather information on the EU, its organisation and operations, institutions and joint policies, on the development of relations between the Republic of Croatia and the EU, and on the impact of adaptations in the European integration process on Croatian institutions, the economy, the central state budget and target groups in society, on the basis of which the MEI will be informing the general public of the progress of Croatia's approach to European integration.

The information on the EU will also be gathered by monitoring the media, professional journals and official sources of information which specialise in reporting on the EU, as well as from the European Commission sources.

The gathered information will be analysed and/or translated, and then used for the development of MEI's own information means, adjusted to the needs established in public opinion polls. The information would comprise, among other things, the following:

- printed and electronic publications on the EU;
- the use of the Internet;
- TV and radio activities;
- the "events" that raise the awareness of the EU and the development of events related to the EU.

2.1.3 Dissemination of general information and targeted communication with target groups

The MEI will establish a permanent two-way flow of information on European integration. Gathered or newly-created information will be distributed to the target groups and the general public directly, either in oral, written or electronic form on the one hand, or through the public media on the other hand.

Furthermore, the MEI will create a specialised library containing the publications dealing with EU issues.

The public will be kept informed on:

- all aspects of Croatia's accession to the EU;
- the activities of the Government of the Republic of Croatia related to European integration in the process of accession, such as: plans and concrete achievements related to state administration reforms, the harmonisation of legislation and regulations with the European legal standards, as well as economic adjustments related to European integration;
- the EU, its institutions, their functioning and decision-making processes;
- co-operation in the field of European integration achieved with candidate countries for EU membership;
- Croatia's co-operation with the Council of Europe, the charters which the Republic of Croatia has signed and ratified, and the existing development of co-operation.

The first stage in the process, however, is to create and stimulate the interest in the EU accession process, so that citizens can express their wish to obtain information about it.

2.1.4 Monitoring and evaluation of progress in the achievement of Strategy objectives, as well as specific tasks arising from it

The MEI will monitor the implementation and achievement of Strategy's objectives at regular intervals (once a year), as well as the frequency of topics related to the EU and Croatia's progress in the process of European integration, including the quality of informing in the media. The MEI will make an analysis of the accomplishment of the Communication Strategy objectives on these grounds, which will be presented to the Croatian Government Co-ordination competent for European integration. In the meantime, a database of these topics will be created in order to evaluate the success of the Strategy achievement and the orientation of its implementation.

Information process results will be followed through a public opinion research, press analysis and through opinion polls on the MEI's web site.

3

The Implementation of the Communication Strategy

3 The Implementation of the Communication Strategy

The fundamental objective of the Communication Strategy is to inform key target groups and citizens about the need to join in European integration processes, as well as to arouse the interest for the information related to European integration in Croatian society. This means that the environment in which the Strategy is implemented is composed of state and other public institutions, public opinion mobilisers, target groups and the general public.

3.1 Dialogue with the target groups

At the time of formulation of this Strategy, general orientation and practical policies of the Government of the Republic of Croatia for bringing the country closer to European integration enjoy broad public support⁵. However, the moment of accession cannot be predicted, because the country is facing a long list of conditions and obligations which it must meet, even though the specific interests of different groups participating in this process have not been defined yet. Therefore, the Republic of Croatia is confronted with a very delicate challenge, and during the accession process itself significant changes will occur which require not only exhaustive and timely information provided to the target groups, but also their involvement in the implementation of both, the process itself and of the Communication Strategy.

Basic communication objectives are:

- 1) introducing the process of European integration;
- 2) introducing the activities of the Government and the public administration bodies in the area of European integration;
- 3) to raise awareness of the importance of the concept and the process of European integration.

In order to develop the most thorough operational approach to the implementation of the Communication Strategy, with an approach to the general public as a whole, the groups which are carriers and direct participants in the process have been divided into three basic categories:

⁵ MEI and GfK, "Standpoints towards the EU" - Comparative overview of the 3rd wave results of the public opinion poll, July 2001

- decision and policy makers;
- public opinion mobilisers and shapers;
- those who will directly participate in the harmonisation of national legislation with the EU legal system.

3.1.1. The general public

Participants in the implementation of the Communication Strategy will address the general public through the mass communications media (television, radio, the press and the Internet). Changes in the structure of the wider public will be monitored by demographic reports from the State Bureau of Statistics.

The aim of the Strategy is to facilitate the access of citizens to the existing sources of information and to create new ones and, thus, to make sometimes very complex topics related to the EU and European integration processes easier to understand.

The general public will be kept informed by means of a free info-line where they will be able to seek basic information on the EU, while more complex queries will be directed to the relevant ministries and other Government bodies. The MEI's Web site will contain all basic information on the Ministry's organisation and work, on Croatia's rapprochement to the EU, on the EU and its policies and programs, and on the Council of Europe. It will also contain links to other interesting EU-related sites, as well as browsers, etc. The site will enable interactive communication with visitors by e-mail and forums. For the purpose of informing the general public, brochures and publications dealing with relations between Croatia and the EU will be published and regularly updated.

In co-operation with the Croatian Radio-Television and other television studios and stations, regular broadcasting of an informative and documentary program dedicated to the events in the EU and the relations between the Republic of Croatia and the EU will be initiated. The production team of the program will make use of the archives and footage of *Europe by Satellite* and of the audio-visual service of the European Commission's Press and Communications Directorate-General.

Co-operation with the County Councils for European Integration and higher education institutions will be encouraged, as well as the creation of regional EU info-points in the county seats and university centres throughout Croatia, while public or university libraries have been proposed as the most suitable locations for such points. Under the aegis of this unified project, informative bulletin boards, shelves with printed material about the EU and computers with the appropriate databases will be set up, while exhibitions of photographs/publications will be organised in

public libraries where citizens will be able to obtain free materials about the EU, borrow books and, with the help of the electronic media (the Internet and CD ROMs), find the needed data on the EU, its structure, joint policies, etc.

In regional centres, i.e. in county government offices, libraries or in chambers of commerce, lecture cycles on the history and emergence of the EU or on specific topics (the EU's economic development, regional co-operation, the process of bringing Croatia closer to European integration etc.) will be organised. They will be intended for businessmen, professors and teachers, students and pupils, members of associations and other interested citizens. MEI officials, as well as other high Government officials in particular cases, will also use these occasions to set up contacts with the local media, to ensure that the dissemination of information on European integration and the establishment of EU info-centres are as successful as possible.

Important dates from contemporary European history will be marked (Council of Europe Day on May 5 and Europe Day on May 9) as a special occasion and opportunity for intensive information activities related to European integration.

Within the general public, special attention will be given to the rural population and the youth, as separate generation and social groups.

3.1.1.1. Informing the rural population

The population of rural areas, which makes 46%⁶ of the population in the Republic of Croatia (although only 9.1%⁷ of Croatian population lives on agriculture) constitutes a specific part of the population. This specific segment, as it has been shown by the experience of the countries that have become EU members in the last enlargement waves, as well as the candidate countries' experience⁸, will have certain difficulties with adjustment. That is why, as part of the Strategy implementation, special care will be taken of informing the rural population on European integration, particularly in the light of precise and timely informing about the changes and the beginning of implementation of legal and other regulations, and market and quality standards which will be accepted as part of the Croatian legislation adjustment to the EU legislation.

By taking into consideration specific social and cultural conditions of communication with the rural population, the latter will be informed with the purpose of its

⁶ The population according to religious orientation and mother tongue - Census, list of households, apartments and farms, 31 March 1991; the State Bureau of Statistics, Zagreb, July 1994, p. 15.

⁷ Statistical annual report 2000, the State Bureau of Statistics, (the data according to 1991 census), p. 87.

⁸ See *Winners and Losers of EU Integration in Central and Eastern Europe: Cross-Country Reports*, (0-8213-4427-7), World Bank, 2000

- understanding of the overall adjustment to the EU and
- familiarising with the EU agricultural and fisheries policies.

Likewise, in the light of living conditions and social customs in villages, the rural population will be informed by the most suitable media. In co-operation with the Ministry of Agriculture and Forestry, the rural population will be informed through interest associations of agricultural producers, through conferences, fairs, etc. As a part of informing the rural population, special publications will be made, and information provided regarding similar practice in other countries (whether the EU member states or candidate countries). The exchange of experiences with local agricultural associations and other relevant institutions will also be stimulated.

3.1.1.2. Mobilising and informing the youth

The youth, as a target group, is constituted of citizens aged between 14 and 29, or more specifically:

- secondary school students;
- university and college students and
- employed and unemployed young people who are not students.

It is upon this group that the future of Croatia and a united Europe is based, so that Croatia's involvement in the integration process, i.e. the development of already established forms of involvement, is exceptionally important for bringing the Republic of Croatia closer to the EU.

The objectives of informing the youth will be:

- to raise awareness of the idea of European integration and acquaint the youth with the development of European integration processes in the Republic of Croatia;
- to acquaint young people with the Union and the possibilities that it offers for their development and professional education and training;
- to expand contacts between young people in Croatia and their peers and youth associations in the EU member states and candidate countries;
- to create a network of youth associations which deal with European integration in the Republic of Croatia (European Youth Parliament, Young Europeans, etc.) and
- to promote the participation of young people from Croatia in the EU programmes (student exchange programmes and Youth programme).

Communication with young people will be realised through their associations (particularly student organisations), through co-operation with editorial boards of youth publications and magazines, through contacts with school principals and teachers, and by responding to direct questions asked by young people. The MEI employees will participate in discussion forums organised by youth associations and propose various topics in the area of European integration for these forums.

The youth will be informed about European integration with the help of MEI publications and news, and by means of open discussion forums and lectures on the EU institutions and similar topics. Young people will also be encouraged to establish direct contacts with their peers in the EU member states and candidate countries by sending information on and providing support to youth associations for their participation in European conferences in their field, etc. Moreover, they will be encouraged to participate in competitions and quiz shows, as well as to take study visits to EU-related institutions.

3.1.2. Key interest groups

Within the previously defined three basic categories, it is possible to identify smaller, more clearly discernible target groups, such as:

3.1.2.1. Decision and policy makers

1. the President of the Republic of Croatia and his advisors;
2. high Government officials;
3. deputies in the Croatian Parliament;
4. deputies, that is, councillors in county, town and municipality assemblies, that is, councils.

The objectives of communication with decision and policy makers are, along with the basic ones, the preparation and education of decision and policy makers for the purpose of their participation in the process of European integration.

Decision and policy makers will be informed about the relevant topics related to European integration through information bulletin and by sending them other publications, as well as by inviting them to lectures and seminars. They will also be acquainted with the sources of information on the EU (such as the Internet, databases, professional journals, etc.).

The MEI and other relevant Croatian Government bodies will be in regular contact with the Parliament Committee for European Integration, the Committee for International Parliamentary Co-operation and the Committee for Information, Informatisation and the Media. The Minister for European Integration and other officials, particularly the chief negotiator, will periodically draw up reports on the process of bringing Croatia closer to European integration and present them to these committees. The deputies will be informed about the position and the role of parliaments in other transition countries in connection with the European integration process. Co-operation with the Parliament Library, i.e. a bilateral exchange of information and publications on European integration, will also be enhanced.

3.1.2.2. Public opinion mobilisers and shapers

1. journalists and editors;
2. distinguished public figures;
3. members of the academic community;
4. political parties and politicians;
5. teachers in primary and secondary schools;
6. employees in the National Library and university libraries, as well as in central and specialised libraries;
7. businessmen and their associations;
8. trade unions' leaderships;
9. representatives of non-governmental organisations;
10. religious communities.

3.1.2.2.1 *Journalists and editors*

Since the public media are the principal source of information for the majority of the population, a large portion of the activities foreseen in the Communication Strategy is related to the co-operation with the editorial boards of newspapers, magazines, radio and TV stations on the national and regional levels, as well as to Internet sites. Since television is the key source of information for most citizens, the Communication Strategy dictates that the emphasis of the information-media campaign be placed on the Croatian Radio-Television (HRT) and on regional and local television stations. Although local television broadcasts can be viewed only

within a limited territory, the local television scene has a potentially high significance and a considerable impact on the formation of values among this population.

The situation with the radio is considerably different, because approximately 120 local radio stations currently broadcast in the territory of the Republic of Croatia⁹. Local radio stations have an exceptionally high influence on the information provided to the population in urban centres, as well as in rural regions where the population is generally scattered.

Although the print media are available only to a portion of the public, they remain one of the vital factors in the creation and formation of knowledge and views on particular issues. The participants in the implementation of the Communication Strategy will rely on the leading national daily and weekly newspapers and magazines, and on the regional and local papers which become involved on the basis of special projects.

Journalists are the principal mediators in the flow of information and the creators of the public opinion. They influence the views of the general public in the best and most rapid manner. The relations with journalists are, therefore, crucial to the success of the Communication Strategy and the presentation of European integration to Croatian society.

The objectives of communication with journalists and editors are as follows:

- to familiarise journalists with the EU, its institutions and policies, sources of information on the EU and the possibilities for engaging in professional practice in the EU bodies and
- to establish contact and co-operation with the media at the national and regional levels.

The MEI employees will regularly visit media companies and invite journalists, as well as editors, to visit the Ministry in order to establish partner relations with them and disseminate the information necessary for the achievement of the fundamental objectives of the Strategy. The Ministry will also organise press conferences on the integration process and the MEI's activities.

The Ministry will organise courses for Croatian journalists who cover the European integration process. The courses will deal with the EU institutions, the work of the EU and similar topics. The Ministry will also organise visits of journalists and editors to the European institutions, so that the former could become directly acquainted with the structure and officials of the European institutions, as well as with the work of the Union itself.

⁹ The Association of Local Croatian Public Media, *Conference of Associations of Local Radio Stations in Southeast Europe, Opatija, 10-12 March 2000.*

3.1.2.2.2 *Distinguished public figures*

Distinguished figures in the Croatian public life and persons who are regarded as authorities in individual fields, are extremely important partners in the process of informing the public about European integration because they greatly influence the formation of views among citizens and individual groups in the society. Considering the fact that they are generally well informed and considering their value orientation, they are assumed to possess a specific knowledge of the processes of European integration, and to be willing to support the idea of European integration in the public life.

The objectives of communication with distinguished individuals, particularly with experts in relevant fields, are as follows:

- to inform them of the benefits and costs of integration, as well as of necessary activities in the field of adjustment to the EU system.

Communication with distinguished public figures will be carried out through:

- sending bulletins, other publications and information materials;
- responding to specific queries related to European integration processes;
- informing them of the educational programs and expert seminars in the EU and
- inviting them to attend lectures organised by the MEI.

Communication with this group is aimed at the creation of partnership relations, so that distinguished individuals could become involved in the process of informing of the European integration of the Republic of Croatia.

3.1.2.2.3 *The Academic community*

The academic community consists of members of the Croatian Academy of Arts and Sciences, professors, lecturers and assistant lecturers at universities and colleges, research associates in institutes and members of professional associations at the academic level. They are very important partners in the implementation of the Communication Strategy because, as educators, they exert considerable influence on the formation of student views of European integration. They also initiate research related to European integration and the participation of the Republic of Croatia in it, maintain professional and private contacts with their colleagues which can be used for the promotion of integration activities in the Republic of Croatia, and act as professional and scholarly authorities, the shapers of dominant value judgments in Croatian society.

The objectives of the communication activity with the academic community are as follows:

- to broaden the knowledge and understanding of the EU and the process of European integration in general;
- to arouse the academic community's interest and the need for information of events in the EU and for the information related to bringing Croatia closer to European integration;
- to expand and enhance the knowledge of European integration among the student population and
- to familiarise the community with the sources of information on the EU.

In co-operation with the Ministry of Science and Technology, the MEI will establish contacts with all universities in the Republic of Croatia, with deans, assistant deans, persons in charge of international co-operation, library officials and the heads of relevant university departments (law, economics, political sciences, history, geography, modern European languages) who provide students with the information on the adjustments for the purpose of European integration in the Republic of Croatia and who encourage interest in European integration in the scholarly sphere and their environment. The contacts will be made in a written form, in personal contacts and through visits to universities and colleges.

Contacts with professors and lecturers who may express an interest in becoming involved in the networks of European institutions of higher education which promote higher education and stimulate the mobility of professors and students (TEMPUS programme) are particularly developed.

The members of the academic community will receive information through the MEI's bulletin, expert texts and newspaper articles on the EU (sent via regular mail or e-mail), brochures, books and CD ROMs sent to professors and university libraries, and at special lectures or seminars for universities outside Zagreb, within the scope of visits to county centres.

The establishment of postgraduate European studies and departments of European law, EU economics and policies and EU institutions as a part of a four-year study courses in law, economics and political sciences will be encouraged. For several years now, the Government of the Republic of Croatia has been giving scholarships to talented students (future civil servants), making it possible for them to enrol in postgraduate programmes in the field of European studies in Croatia and abroad. There are also plans for a direct co-operation between the MEI and individual university departments in the form of guest lectures on the EU and other relevant topics related to European integration.

3.1.2.2.4 *Political parties and politicians*

Political parties are an important target group of the MEI information activities, because they are an important factor in the political system of any country and they influence opinion formation at various levels of society. It is, therefore, important to keep them informed of European integration, so that they could include the access to European integration in the agendas of their meetings, as well as among their priority programmes, and so that they could actively raise the public awareness about it.

Political parties will be informed of European integration through:

- bulletins, other publications and information materials;
- familiarising party members with the functioning of the EU, its institutions, policies, decision-making methods, the creation of European legislation and its implementation;
- familiarising party members with the sources of information on the EU and
- informing them of the implementation of the Communication Strategy objectives.

While informing political party members, emphasis will be placed on the benefits for citizens and society as a whole resulting from EU membership. However, specific costs for certain sectors of the economy will also be pointed out in order to give such sectors time to prepare for operating under altered circumstances.

The leadership and members of political parties will be informed about European integration through public lectures on the process and importance of integration, and through seminars and discussion forums.

3.1.2.2.5 *Teachers in primary and secondary schools*

Teachers in primary and secondary schools are potentially important participants in the implementation of the Communication Strategy because they instruct pupils, influencing the formation of their awareness and value judgements on European integration. This target group consists of principals and teachers of history, geography, philosophy, sociology, politics and economics, as well as European languages in primary and secondary schools.

The goals of communication activity directed at teachers are as follows:

- to broaden their knowledge about the EU and the understanding of European integration process;
- to arouse their interest in and need for news on events in the EU, and for other information related to European integration;
- to expand and enhance the knowledge of pupils about European integration in Croatia;
- to familiarise teachers with the sources of information on the EU and
- to familiarise them with available programmes of international assistance and co-operation.

In co-operation with the Ministry of Education and Sports, the MEI will establish contacts with the principals of primary and secondary schools, and with teachers of history, geography, European languages, politics and economics, who will acquaint young people with the process of bringing Croatia closer to the integration process in Europe. The MEI will also incite the introduction of methodological units about European integration in regular course programmes.

The MEI will inform teachers in primary and secondary schools about European integration by sending them bulletins, texts and articles on the EU, as well as books, brochures and CD ROMs (to teachers or school libraries) and by organising special lectures or seminars for teachers as part of the visits by MEI representatives to cities and counties.

3.1.2.2.6 *Employees in the National Library and university libraries, as well as in central and specialised libraries*

Librarians are a particularly interesting target group, because libraries are important sources of information for experts and wider public. They will also serve as some of the locations for EU info-points.

The objectives of communication with the National Library and university libraries, as well as with central and specialised libraries are as follows:

- to expand and enhance the knowledge about European integration among citizens;
- to familiarise librarians with the sources of information on the EU,
- to encourage their direct contacts with their colleagues in the EU (GABRIEL) and
- to encourage participation in EU library programmes (PUBLICA, etc.).

Contacts with libraries will be made by sending bulletins and other MEI publications. Frequent and consistent communication with libraries will be established through personal contacts, lectures, etc.

In co-operation with the Ministry of Culture, the MEI will establish contacts with central county services in libraries with the aim of encouraging and professional training of library staff for gathering and providing relevant information on European integration in national libraries.

Likewise, in co-operation with the Ministry of Culture and other ministries, exhibitions will be set up in major libraries with information bulletin boards, posters and EU maps. Separate shelves with the literature on the EU will also be set up or computers (Internet kiosks) will be installed. The latter will have the Internet access and CD ROMs on the EU. Exhibitions of photography/posters/publications will also be organised as part of marking special dates, such as Europe Day or Council of Europe Day. Citizens will also be able to receive free materials on the EU, borrow books on the EU, have free access to the electronic media (the Internet) and seek out the data on the EU, its structure, joint policies, etc.

3.1.2.2.7 *Businessmen and their associations*

Businessmen, managers of big companies, employers' associations, that is, their vocational associations, are expected to play an important role in the process of European integration. They will be directly affected by this process through the new market regulation, as well as trade liberalisation. Communication with this specific audience should go in the direction of providing their active participation in the European integration process through stimulating a relationship based on trust and true, as well as objective informing, and through the mechanisms which guarantee their inclusion in the decision-making process.

The objectives of information-oriented activity directed at businessmen and their associations are as follows:

- to prepare entrepreneurs and businessmen, their interest and vocational associations, as well as employees and their associations, for changes that the Croatian participation in European integration will bring and
- to inform them of the business opportunities which will be opened by Croatia's participation in European integration.

Ties with this interest group will be created by setting up contacts with various vocational associations, by participating in their conferences and seminars, by co-operating with professional journals, and by establishing personal contacts with the business community and vocational organisations.

Businessmen and their associations will be informed and educated about European integration through:

- educational programs;
- directing businessmen to the sources of information on the EU (the Internet, databases, vocational publications, etc.);
- informing them of the costs and benefits of joining the EU, the advantages of the single market and the development of trade in the EU and
- encouraging them to participate in available EU programmes.

3.1.2.2.8 *Trade unions' leaderships*

The role of trade unions' leaderships in the process of Croatia's approach to the EU is of key importance. The trade unions' leaderships represent a part of Croatian society which could feel threatened in the transition process. Likewise, the trade unions' leaderships could play a key role in giving support to Government activities, especially in those which aim to increase the competitiveness of the Croatian labour force. Therefore, communication with this group should strive to strategic involvement of trade unions in the planning and implementation of the process of adjustment to the EU structures.

The objectives of informational activities towards trade unions will be:

- to prepare trade unions' leaderships for the role which they will play in the process of approaching to the EU;
- providing the information on issues related to the European social policy.

The trade unions' leaderships will be informed and educated in connection with European integration through:

- educational programmes (with an emphasis on the history, development and institutions of the EU);
- directing representatives of the trade unions' leaderships to the sources of information on the EU (the Internet, databases, professional publications, etc.);
- informing them of costs and benefits of EU accession, the benefits of the single market and the EU social policy;
- directing them to participate in available EU programmes.

3.1.2.2.9 *Representatives of non-governmental organisations*

From the standpoint of the task to inform about European integration, non-governmental organisations (NGOs) and initiatives can be divided into complementary partners (the European Movement, the Europe Houses, the Pan-EU, the European Youth Parliament and similar associations) and others that are not strictly linked with the issues of European integration (e.g. environmental protection associations, NGOs for women's rights protection, etc.).

The objectives of communication with NGOs (in general) will be as follows:

- to inform them of the idea of European integration in the Republic of Croatia;
- to familiarise NGO activists with the sources of information on the EU;
- to inform these organisations of the activities of similar associations and organisations throughout Europe in order to stimulate the exchange of experiences;
- to initiate and maintain the dialogue on European integration issues (primarily with complementary partners).

3.1.2.2.10 *Religious communities*

Considering the fact that religious communities are an important part of organised civil society, and considering the specific characteristics of their internal and external information activities, religious communities have a special role in spreading and multiplying information on all of the processes within the country, and thus also on European integration. The implementation of this Strategy will also include establishing and maintaining contacts with religious communities and citizens' religious associations.

The manner and goals of information activities directed towards religious communities will be aimed at:

- acquainting them with the specific aspects of the process of European integration in Croatia and
- acquainting them with the sources of information on the EU and integration processes.

3.1.2.3 Those who will directly participate in the harmonisation of the national legislation with the EU legal system:

1. civil servants and public employees;
2. employers, businessmen, their interest and vocational associations and unions.¹⁰

3.1.2.3.1 *Civil servants and public employees*

Civil servants and public employees are an important target group, because they will have to implement in practice the requirements resulting from the participation of the Republic of Croatia in the European integration process, to raise awareness of such process and to co-ordinate the integration within their field of operation. Moreover, the public administration of the Republic of Croatia will have to be transformed and prepared for the changes which the European integration process brings.

In order to facilitate the successful informing and motivation of civil servants:

- the standpoints of civil servants on European integration will be defined with the help of appropriate research;
- a network of contact persons in all state administration bodies will be set up;
- the human potential of each state administration body at the state (in ministries) and regional levels (in counties) will be identified, and adequate steps will be taken in connection with their professional training for European integration;
- all civil servants will be acquainted with European integration and they will be prepared for the necessary adjustments in the integration process; in accordance with this, a consistent strategy for informing civil servants will be developed,
- communication barriers, caused by the existing hierarchy and operating methods in the state administration, will be eliminated, so that a comprehensive information network and two-way information channels can be established at the national and Government levels accompanied by improved utilisation of the existing information technology;

¹⁰ Many groups in society play a number of roles: business is key to the implementation of legislation and integration in general, but it is also a key public opinion multiplier and shaper. NGOs are also important opinion multipliers and shapers, but they also represent the interests of civic society.

- civil servants will become acquainted with the sources of information on the EU (the Internet, professional publications and databases);
- the awareness of the need for a more effective communication between each department and the public will be enhanced in the sense of transparency of the work in the field of European integration (which is one of the essential requirements of the EU).

The results of opinion polls on European integration among civil servants will be used to:

- determine the level of their familiarity with European integration processes;
- direct the operations and decision-making of the Government of the Republic of Croatia in connection with the preparations of the state administration for the participation in European integration process;
- adjust the information-educational activities related to European integration, intended for civil servants and
- encourage the interest in European integration processes at all levels of the state administration.

Civil servants and public employees will regularly receive periodic publications containing news on the events related to Croatia's rapprochement to European integration.

3.2. Approach to citizens, associations and parties - opponents of the process of European integration

Potential opponents of European integration, that is to say, citizens and associations resistant to Croatia's participation in integration processes or doubtful as regards the general justification of our country's pro-European orientation, can be divided into two groups:

- associations and individuals to whom Croatia's involvement in European integration could cause direct economic problems and damages, which holds true for branches in those sectors whose current methods of doing business will be threatened by opening the country to the EU. Such associations and individuals will perhaps experience the most difficult consequences of Croatia's accession to the EU and will have to undertake the most extensive and the most difficult adjustments, which is why the leading people and employees in these fields oppose Croatia's approach to the EU and

- associations and individuals who, due to their value or political orientation, or due to a lack of information, believe that joining European integration would mean a loss of sovereignty and national identity.

The main objective of information activities directed at citizens and interest groups, the opponents of Croatia's participation in European integration, is, therefore, to provide timely and accurate information, so that their views would not be based on rumour and false information.

The methods of addressing opponents of European integration and those who, due to specific interests, are repulsed by Croatia's participation in integration processes will be as follows:

- targeted education related to European integration through the media and open discussion forums and
- comprehensive critical information provided to these target groups, so that possible negative effects of Croatia's membership in the EU on their activities or interest can be accordingly presented with prospective positive aspects.

4

Impact Assessment and Adjustments

4 Impact Assessment and Adjustments

The implementation of the Communication Strategy is, in the first place, the task of the Ministry for European Integration (MEI), as the state body which has the mandate to co-ordinate the information on European integration in the Republic of Croatia. The implementation will follow the fundamental objectives and guidelines of the Strategy and will be realised according to the MEI's annual plans, available resources and in co-operation with various partner institutions and organisations.

The Ministry for European Integration will continuously monitor the implementation of the Strategy and assess its success on the basis of public opinion polls and the analytic monitoring of both Croatian (and foreign) media.

The dynamics of the implementation of the Strategy of informing about Croatia's process of accession to European integration will be adjusted to the national accession strategy of the Republic of Croatia when such national accession strategy has been completed, and then adapted to its objectives, becoming thus its integral part in the form of an action plan spanning over several years.

It is supposed that the first phase of the Communication Strategy (i.e. informing) will take up to three years. After that, a detailed public opinion research will be conducted and in the light of the results, the Strategy will be adjusted to new needs, taking into consideration the already achieved, as well as specific points of individual target groups. One of the main tasks of such adapted Strategy will be, along with the strengthening of information activities, the strengthening of visual and verbal identity of the process.

